

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України

№ _____

ПРИМІРНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ

Галузь знань:	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти:	післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність:	Дерматовенерологія
Попередня освіта:	Ступінь магістра за спеціальністю 222 «Медицина»

Видання офіційне

Київ – 2022

РОЗРОБНИКИ ПРИМІРНОЇ ПРОГРАМИ

Група експертів МОЗ з деяких питань проходження інтернатури за спеціальністю «Дерматовенерологія», склад якої затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 листопада 2021 року № 2390

ЛІТУС Олександр Іванович	завідувач кафедри дерматовенерології, алергології, клінічної і лабораторної імунології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, голова групи експертів;
СИЗОН Орися Орестівна	завідувач кафедри дерматології, венерології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького;
БОЛОТНА Людмила Анатоліївна	завідувач кафедри дерматовенерології Харківської медичної академії післядипломної освіти;
ГАЛНИКІНА Світлана Олександрівна	професор курсу дерматовенерології Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України;
ДЕНИСЕНКО Ольга Іванівна	завідувач кафедри дерматовенерології Буковинського державного медичного університету;
СТЕПАНЕНКО Віктор Іванович	завідувач кафедри дерматології та венерології з курсом косметології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;
АНДРАШКО Юрій Володимирович	завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсами патоморфології та фтизіатрії державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (за згодою);
ФЕДОРИЧ Павло Володимирович	начальник курсу дерматології та венерології, професор кафедри військової загальної практики- сімейної медицини Української військово-медичної академії (за згодою).

Фахову експертизу примірної програми проводили:

ЩЕРБАКОВА Юлія Валеріївна	Учений секретар ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України», професор кафедри дерматовенерології та хірургічної дерматології Харківської академії післядипломної освіти
------------------------------	--

БОНДАРЕНКО Гліб Михайлович	Завідувач відділом ІПСШ ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України», в.о. завідувача кафедри дерматовенерології та хірургічної дерматовенерології Харківської академії післядипломної освіти
-------------------------------	---

Примірну програму розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні групи експертів та інших фахових експертів зі спеціальності «Дерматовенерологія».

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Дерматовенерологія» вивчається інтернами спеціальності 22 «Медицина» протягом двох років навчання й забезпечує ґрунтовні знання у сфері професійної діяльності.

Дерматовенерологія – основна дисципліна, яка відповідає за лікування пацієнтів на шкірні та венеричні хвороби на всіх рівнях надання спеціалізованої медичної допомоги дорослому населенню. Дерматовенерологія це галузь медицини, яка базується на новітніх наукових та практичних методах дослідження, об'єктивізації та лікування шкірних та венеричних захворювань, аналізує результати інших медичних спеціальностей та інтегрує їх у роботу дерматовенеролога.

Програма з дисципліни «Дерматовенерологія» передбачає вивчення основ шкірних та венеричних хвороб, інфекційні, неінфекційні хвороби шкіри, венеричні хвороби, спадкові дерматози, ліхени, онкопроліферативні та доброякісні утворення шкіри, також програма включає елементи ревматології, алергології. Особливу увагу приділяється патогістологічним та серологічним методам об'єктивізації.

Дисципліна спрямована на здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для впровадження у практичну медицину та інші сфери життя; на здатність до безперервного розвитку та самовдосконалення.

Допуск до навчання в інтернатурі за спеціальністю «Дерматовенерологія» здійснюється після набуття особою базової медичної освіти, в результаті якої було отримано базові медичні знання на основі рейтингового розподілу. Навчання включає в себе теоретичну і практичну підготовку в університеті або університетській клініці, а також, якщо це доцільно, в медичному закладі, схваленому для цієї мети компетентними інстанціями або органами в якості бази проходження інтернатури.

Навчання проводиться на очній основі в конкретних установах, визнаних компетентними інстанціями, та передбачає участь у всьому спектрі медичної діяльності відділення, на базі якого здійснюється навчання.

Завданнями підготовки фахівців в галузі дерматовенерології є створення компетентного лікаря-дерматовенеролога для системи охорони здоров'я України з якісною взаємодією з фахівцями інших медичних спеціальностей; оптимізованою комплексною допомогою з використанням сучасних методів діагностики та лікування.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Дерматовенерологія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальностями 222 «Медицина»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и) підготовки в інтернатурі	Українська
Академічні права интерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від «А» до «D»: A: Має знання, описує ... B: Виконує, керує, демонструє під наглядом. C: Виконує, керує, демонструє самостійно. D: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.
Обсяг програми	Тривалість підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «Дерматовенерологія» упродовж 2 академічних років, кредитів ЄКТС (2496 годин практичного та 1164 годин теоретичного навчання, 76 годин додаткові програми)

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРАНУТРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 24 місяці (3432 годин) (124,8 кредитів ECTS).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (1280 години, 31,2 кредити ECTS), три місяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік).

Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (2496 год.)

Рік підготовки	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й Перший	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
II-й Другий	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	В

Б – практична частина підготовки на базі стажування;
К – освітня частина підготовки - навчання на кафедрі;
В – відпустка.

Підготовка з спеціальності «Дерматовенерологія» включає загальну базу тривалістю 6 місяців - перший рік навчання (з них 1 місяць у інфекційному дерматологічному відділенні, 1 місяць у відділенні лабораторної діагностики шкірних та венеричних хвороб, 1 місяць у відділенні венеричних хвороб).

Другий рік навчання (з них 1 місяць у дерматологічному відділенні, 1 місяць у дитячому відділенні, 1 місяць у відділенні хвороб, що передаються статевим шляхом). 8 місяців у різних підрозділах дерматовенерологічної служби, що можуть включати: якщо необхідно, ротації за різними спеціальностями.

ІІІ. ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати комплексні проблеми шкірних та венеричних хвороб застосовуючи теоретичні знання, практичні навички та вміння з метою надання в фахової, високоякісної медичної допомоги за спеціальністю «Дерматовенерологія». Місце дерматовенеролога в загальній системі надання медичної допомоги дорослому населенню в Україні. Взаємозв'язок з іншими фахівцями, можливості вітчизняної системи охорони здоров'я.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 01. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці дерматовенеролога.</p> <p>ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності, з дотриманням основ Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів.</p> <p>ЗК 03. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 04. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 05. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 06. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в дерматовенерологічній практиці.</p> <p>ЗК 07. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка, лікарська та службова таємниці).</p> <p>ЗК 08. Здатність до адаптації, дії в новій ситуації, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 09. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства.</p> <p>ЗК 10. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p>

	<p>ЗК 11. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ЗК 12. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ЗК 13. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, заключний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ЗК 14. Спроможність до визначення тактики, методів та надання спеціалізованої дерматовенерологічної допомоги за міжнародними протоколами.</p> <p>ЗК 15. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.</p>
<p>Професійні компетентності</p>	<p>ПК 01. Керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність лікарів та закладів охорони здоров'я.</p> <p>ПК 02. Знати організацію системи дерматовенерологічної допомоги населенню.</p> <p>ПК 03. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування шкірних та венеричних хвороб та їх ускладнень, у тому числі знати особливості перебігу цих недуг у період вагітності та у дітей.</p> <p>ПК 04. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування ПСШ.</p> <p>ПК 05. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування інфекційних захворювань шкіри та їх ускладнень.</p> <p>ПК 06. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування венеричних хвороб у вагітних та їх ускладнень.</p> <p>ПК 07. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб дитячого віку та їх ускладнень.</p> <p>ПК 08. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування дерматозів та онкопроліферативних захворювань шкіри та їх ускладнень.</p> <p>ПК 09. Вміння проводити диференціальну діагностику алергічних захворювань шкіри, їх ускладнень, та своєчасно скеровувати хворих до лікаря алерголога.</p> <p>ПК 10. Вміння проводити диференціальну діагностику системних захворювань сполучної тканини, їх ускладнень, та своєчасно скеровувати хворих до лікаря ревматолога.</p>

	<p>ПК 11. Здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.</p> <p>ПК 12. Застосовувати сучасні немедикаментозні методи лікування та реабілітації хворих дерматовенерологічного профілю.</p> <p>ПК 13. Знати та аналізувати показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності у хворих дерматовенерологічного профілю.</p> <p>ПК 14. Спроможність брати участь у різних формах науково-практичної комунікації.</p> <p>ПК 18. Планувати роботу лікаря-дерматовенеролога та здійснювати аналіз її результатів.</p> <p>ПК 19. Керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>ПК 20. Вести медичну документацію.</p> <p>ПК 21. Забезпечення дотримання правил безпеки на робочому місці, збереження документації та носіїв діагностичних зображень.</p>
--	--

IV. ЗМІСТ ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬO-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Курс (блок) ¹	Дерматологія	
Мета	Розуміти основні принципи надання медичної допомоги дорослому населенню хворим на дерматологічні захворювання: етику і деонтологію в професійній діяльності лікаря дерматовенеролога, основи соціальної гігієни та організації дерматовенерологічної допомоги населенню, загальні питання дерматології, принципи лікування шкірних захворювань ,інфекційних та паразитарних хвороб шкіри згідно сучасних рекомендацій.	
	Знання	Уміння
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати етику і деонтологію в професійній діяльності лікаря 2. Знати основи соціальної гігієни та організацію дерматовенерологічної допомоги населенню 3. Знати загальні питання дерматології, принципи лікування шкірних захворювань 4. Знати інфекційні та паразитарні хвороби шкіри 5. Знати неінфекційні хвороби шкіри 6. Знати методи обстеження хворих на дерматози 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вміти організувати надання вторинної ланки високоспеціалізованої медичної допомоги дорослому населенню 2. Вміти проконсультувати пацієнта та надати доцільну інформацію щодо методів та терміну лікування встановленого захворювання 3. Вміти поставити та об'єктивізувати діагноз

7. Знати етіологію, патогенез епідеміологію шкірних захворювань, їх клініко-діагностичні ознаки, методи лікування і профілактики

8. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики інфекційних хвороб шкіри

9. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики спадкових дерматозів

10. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики раку шкіри

11. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики ліхеноїдних дерматозів

12. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики піодермій

13. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування та реабілітації спадкових захворювань шкіри

14. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики саркоїдозу шкіри

15. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики паразитарних та грибкових захворювань шкіри

16. Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики різних форм туберкульозу шкіри

17. Знати особливості перебігу і лікування захворювань шкіри у вагітних, хворих похилого та старечого віку.

дерматовенерологічного пацієнта

4. Вміти провести клініко-лабораторне та інструментальне обстеження дерматовенерологічного пацієнта

5. Вміти провести клініко-лабораторне та інструментальне обстеження хворого; встановити діагноз та призначити лікування на інфекційні захворювання шкіри та забезпечити протиепідемічні заходи в домашніх умовах та на роботі пацієнта

6. Вміти провести клініко-лабораторне та інструментальне обстеження встановити, діагноз та призначити лікування хворого на неінфекційні захворювання шкіри та забезпечити протиепідемічні заходи в домашніх умовах та на роботі пацієнта

7. Вміти провести клініко-лабораторне та інструментальне обстеження встановити, діагноз та призначити лікування хворих на аутоімунні захворювання шкіри

8. Вміти проводити скринінг і оцінку скарг і анамнезу пацієнта з патологією шкіри та професійними хворобами

9. Вміти проводити серологічні обстеження пацієнтів із хворобами шкіри та професійними хворобами

10. Вміти обґрунтувати та призначити необхідний об'єм лабораторних й інструментальних обстежень

<p>18. Знати особливості, механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики різних форм лепри</p>	<p>при різних видах патології шкіри 11. Вміти провести диференційну діагностику хвороб шкіри 12. Вміти формулювати клінічний діагноз захворювань шкіри 13. Вміти оцінити результати серологічних, культуральних, УЗД, дерматоскопічних методів дослідження при шкірній патології 14. Вміти проводити інтерпретацію результатів лабораторних досліджень при захворюваннях шкіри 15. Вміти визначити показання до призначення антибактеріальних препаратів при інфекційних хворобах шкіри 16. Вміти скласти схеми базисної терапії хворих на хронічні дерматози 17. Вміти провести експертизу непрацездатності хворому на дерматовенерологічні захворювання</p>
--	--

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оформлення медичної документації	D	500
2	Визначення ступеня втрати працездатності	D	50

3	Дотримання функціональних обов'язків лікаря-дерматовенеролога	D	-
4	Аналіз та оцінка роботи лікаря-дерматовенеролога	D	-
5	Огляд шкірних покривів.	D	500
6	Діаскопія, пальпація, пошкрябування	D	500
7	Оцінка дермографізму.	D	500
8	Визначення больової та тактильної чутливості.	D	500
9	Виконання проби Бальзера.	D	500
10	Визначення симптому Нікольського.	C	20
11	Визначення симптому Ауспітца.	C	50
12	Читання рентгенограм.	B	10
13	Забір патологічного матеріалу для діагностики мікозів.	B	10
14	Люмінесцентна діагностика грибкових захворювань.	C	50
15	Дослідження на коростяний кліщ.	B	10
16	Дослідження на акантолітичні клітини.	B	20
17	Дослідження на LE-клітини.	B	10
18	Біопсія шкіри.	B	10
19	Методика застосування пов'язок, примочок, дерматологічних компресів, паст, збовтуваних сумішей, пластирів, лаків, аерозолів.	D	500
20	Зрошування хлоретилом.	A	5
21	Електрокоагуляція.	A	5
22	Кріотерапія рідким азотом.	A	5
23	Проведення відлущування за Арієвичем.	B	10
24	Вилущування нігтьових пластинок.	A	5

Курс 2	Хвороби, що передаються статевим шляхом (ІПСШ)	
Мета	Розуміти основні принципи діагностики та лікування хвороб, що передаються статевим шляхом згідно сучасних рекомендацій	
	Знання	Уміння
	<p>1.Знати етику і деонтологію в професійній діяльності лікаря.</p> <p>2.Знати основи соціальної гігієни та організацію дерматовенерологічної допомоги населенню.</p> <p>3.Знати діагностику, лікування та профілактику сифілісу.</p> <p>4.Знати гонорею та негонорейні хвороби сечостатевих органів.</p> <p>5.Знати методи обстеження хворих на ІПСШ.</p> <p>6.Знати етіологію, патогенез епідеміологію венеричних захворювань, їх клініко-діагностичні ознаки, методи лікування і профілактики.</p> <p>7.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики венеричних хвороб шкіри.</p> <p>8.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики сифілісу.</p> <p>9.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики гонореї.</p> <p>10.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики хламідіозу.</p> <p>11.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики уреаплазмозу.</p> <p>12.Знати етіопатогенетичні механізми</p>	<p>1. Вміти проводити скринінг та оцінку скарг і анамнезу пацієнта з ІПСШ.</p> <p>2. Вміти проводити серологічні обстеження пацієнтів з ІПСШ.</p> <p>3. Вміти обґрунтувати та призначити необхідний об'єм лабораторних та інструментальних обстежень при різних видах венерологічної патології.</p> <p>4. Вміти провести диференційну діагностику між хворобами шкіри та ІПСШ.</p> <p>5. Вміти сформулювати клінічний діагноз захворювань, що передаються статевим шляхом.</p> <p>6. Вміти оцінити результати серологічних, культуральних методів дослідження при венерологічній патології.</p> <p>7. Вміти оцінити результати дослідження при патології органів сечовивідної системи.</p> <p>8. Вміти проводити інтерпретацію результатів лабораторних досліджень при ІПСШ.</p> <p>9. Вміти визначити показання до призначення антибактеріальних препаратів при сифілісі.</p> <p>10.Вміти скласти схеми базисної терапії хворих на ІПСШ.</p> <p>11.Вміти проводити спінальну пункцію.</p> <p>12. Вміти визначити показання до призначення</p>

<p>розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики негонорейних уретритів.</p> <p>13.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики простатиту.</p> <p>14.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики гарднерельозу.</p> <p>15.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики у хворих на трихомоніаз.</p> <p>16.Знати етіопатогенетичні механізми розвитку, класифікацію, клінічні прояви, методи діагностики, лікування, реабілітації та профілактики СНІДу.</p> <p>17.Знати особливості перебігу і лікування венеричних захворювань шкіри у вагітних.</p>	<p>антибактеріальних препаратів при гонорей.</p> <p>13. Вміти провести диференційну діагностику венеричних хвороб.</p> <p>14. Вміти визначити прогноз перебігу венеричних захворювань.</p> <p>15. Вміти проводити катетеризацію сечовивідних шляхів.</p> <p>16. Вміти проводити забір матеріалу для лабораторних досліджень при ІПСШ.</p> <p>17. Вміти визначити показання до призначення антибактеріальних препаратів при негонорейних уретритах.</p> <p>18. Вміти провести експертизу непрацездатності хворому на венеричні захворювання.</p>
--	---

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Пункція лімфатичних вузлів.	А	5
2	Взяття матеріалу та дослідження на бліду трепонему. Мікроскопічне дослідження на бліду трепонему в темному полі зору.	В	20
3	Взяття матеріалу та дослідження на гонококи та трихомонади. Методики забарвлення препаратів для дослідження на гонококи та трихомонади.	В	20
4	Масаж передміхурової залози і сім'яних міхурців та дослідження їхнього секрету.	В	20

5	Бужування.	A	5
6	Катетеризація м'яким катетером.	C	20
7	Инстиляція уретри.	A	5
8	Видалення гострокінцевих кондилом електрокоагуляцією.	B	20
9	Передня уретроскопія.	A	5
10	Задня уретроскопія.	A	5
11	Вправлення парафімозу.	C	10
12	Лікування гострокінцевих кондилом подофіліном.	C	20

V. ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

№	Назва програми	Обсяг програми (кількість годин, симуляційне навчання, тощо)
1	Медицина невідкладних станів	44
2	Військово-медична підготовка	6
3	Військово-спеціальна підготовка	6
4	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	4
5	СНІД і вірусні гепатити	2
6	Радіаційна медицина	4
7	Особливо небезпечні інфекції	4
8	Клінічна імунологія	4
9	Туберкульоз	2

VI. ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Дерматовенерологія» (очна частина інтернатури)

Тривалість 6 місяців (936 год.)

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин				
		Лекції	Практичні	Семінари	Самост. робота	Разом
1	Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря	2		2	6	10
2	Основи соціальної гігієни та організація дерматовенерологічної допомоги населенню	2	4	2	2	10
3	Загальні питання дерматології, принципи лікування шкірних захворювань	2	100	26	28	156
4	Інфекційні та паразитарні хвороби шкіри	4	40	16	18	78
5	Неінфекційні хвороби шкіри	14	180	34	56	284
6	Діагностика, лікування та профілактика сифілісу	4	20	12	8	44
7	Гонорея та негонорейні хвороби сечостатевого органів	4	16	10	8	38
	Базовий контроль знань			6		6
	Іспит			6		6
1	Разом	32	360	114	126	632
2	Суміжні дисципліни					
	Клінічна фармакологія					6
	Медична психологія					6
1	Разом					12
2	Додаткові програми					
3	Військово-медична підготовка			6		12
5	Військово-спеціальна підготовка	2	12	10		24
6	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях					10

7	СНІД і вірусні гепатити					6
8	Радіаційна медицина					6
9	Особливо небезпечні інфекції					12
10	Клінічна імунологія					12
11	Туберкульоз					6
12	Медична інформатика					6
13	Трансплантологія					6
14	Медицина невідкладних станів	8	136	12		156
15	Імунопрофілактика	2		4		6
	Протидія насильству в сім'ї	2	-	4		6
	Військово-медична підготовка	-	-	36		36
	Разом	14	148	72		304
	В С Ь О Г О	60	820	286		936

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

за спеціальністю «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ»

Код курсу і розділу	Назва курсу і розділу
01	Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря
02.	Основи соціальної гігієни та організація дерматовенерологічної допомоги населенню.
02.01.	Статистика охорони здоров'я.
02.02.	Санітарно-епідеміологічний режим лікувально-профілактичних закладів.
02.03.	Санітарна освіта в діяльності лікувально-профілактичних закладів.
02.04.	Медична психологія, етика та деонтологія лікаря.
02.05.	Організація дерматовенерологічної допомоги населенню.
02.06.	Епідеміологія та санітарна статистика венеричних та заразних шкірних хвороб.
02.07.	Облік та звітність дерматовенерологічних установ, облікова та звітна документація.
02.08.	Директивні, вказівні та методичні документи.
02.09.	Спільні заходи дерматовенерологічної служби.
03.	Загальні питання дерматології, принципи лікування шкірних захворювань.
03.01.	Ембріологія шкіри.
03.02.	Анатомія шкіри.
03.03.	Гістологія шкіри.
03.04.	Функції шкіри: сенсорна, захисна (бар'єрна), терморегуляційна,

	обмінна, імунологічна, дихальна, всмоктувальна, кератиноутворювальна, пігментоутворювальна.
03.05.	Алергія та імунітет. Імунопатологія.
03.06.	Загальна гістопатологія шкіри.
03.07.	Основи діагностики шкірних хвороб.
03.08.	Принципи лікування дерматологічних хворих.
04.	Інфекційні та паразитарні хвороби шкіри.
04.01.	Піодермії.
04.02.	Грибкові хвороби.
04.03.	Туберкульоз шкіри.
04.04.	Лепра.
04.05.	Ураження шкіри при загальних інфекційних хворобах.
04.06.	Вірусні хвороби шкіри.
04.07.	Ураження шкіри при загальних вірусних інфекціях.
04.08.	Протозоозози.
04.09.	Дерматозоозози.
04.10.	Інфекційні еритеми.
04.11.	Інші інфекційні захворювання шкіри.
05.	Неінфекційні хвороби шкіри.
05.01.	Дерматити. Етіологія, патогенез.
05.02.	Екзематозні захворювання шкіри. Токсикодермії.
05.03.	Професійні захворювання шкіри.
05.04.	Дерматози, що викликані ліками. Невідкладні стани: набряк Квінке, анафілактичний шок.
05.05.	Системні захворювання сполучної тканини.
05.06.	Васкуліти.
05.07.	Атрофії та гіпертрофії шкіри.
05.08.	Сверблячі дерматози.
05.09.	Фотодерматози.
05.10.	Бульозні дерматози.
05.11.	Гіперкератози.
05.12.	Дисхромічні дерматози.
05.13.	Атопічний дерматит.
05.14.	Дерматологічні прояви COVID.
05.15.	Псоріаз.
05.16.	Парапсоріаз.
05.17.	Червоний плескатий лишай.
05.18.	Ангіоневрози.
05.19.	Хвороби слизової оболонки та червоної облямівки губ.
05.20.	Хвороби сальних залоз.
05.21.	Хвороби волосся і нігтів
05.22.	Лімфопроліферативні захворювання шкіри, лімфоми шкіри.
05.23.	Спадкові дерматози.
05.25.	Передрак шкіри та слизових оболонок.

05.26.	Пухлини шкіри (доброякісні і злоякісні).
05.27.	Дерматози нез'ясованої етіології.
05.28.	Ураження шкіри при внутрішніх захворюваннях.
06.	Діагностика, лікування та профілактика сифілісу.
06.01.	Етіологія сифілісу (морфологія, біологія блідої трепонеми).
06.02.	Патогенез сифілісу (шляхи зараження, розповсюдження блідої трепонеми в організмі, імунітет).
06.03.	Загальний перебіг сифілісу.
06.04.	Серодіагностика сифілісу.
06.05.	Лікування сифілісу.
06.06.	Шанкроїд. Етіологія, патогенез, епідеміологія, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
06.07.	Венерична лімфогранульома та пахвинна лімфогранульома.
07.	Гонорея та негонорейні хвороби сечостатевих органів.
07.01.	Гонорея.
07.02.	Негонорейні захворювання сечостатевих органів.

VII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРИМІРНА ПРОГРАМА, РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Закон «Про вищу освіту». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» Наказ МОЗ України від 29 березня 2002 року № 117.
3. Постанова Кабінету міністрів України №762 від 07 липня 2021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
4. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України №584 від 30.04.2020 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України №1254 від 22.06.2021 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 17 serpnia 2021 roku za №1081/36/36703) Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію.

7. Наказ МОЗ України від 04.07.2016 № 670 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при atopічному дерматиті".
8. Наказ МОЗ України від 20.11.2015 № 762 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при псоріазі, включаючи псоріатичні артропатії".
9. Наказ МОЗ України від 25.02.2016 № 135 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бульозному епідермолізі".
10. Наказ МОЗ України від 27.11.2015 № 784 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при меланомі"
11. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
12. Gollnick, H. P. M., Arenberger, P., & Czarnecka-Operacz, M. (2019). Training requirements and recommendation for the specialty of dermatology and venereology European Standards of Postgraduate Medical Specialist Training. *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology*, 33(Suppl Suppl 4), <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6618164/>

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

13. *Dermatology. Venerology: Atlas in Ukrainian and English languages = Дерматологія. Венерологія: атлас / за ред. : Т. В. Святенко, І. В. Свистунова. – Вінниця: Нова кн., 2020. – 418 с.*
14. *Адаптована клінічна настанова з діагностики та лікування акне. Київ, 2014. – 112 с.*
15. *Атлас дерматопатологии: Дифференциальная диагностика по клинико-патологическим особенностям / под ред. Г.Бурга, В.Кемпфа, Х.Куцнера ; пер. с англ. под общ. ред. проф. О.Ю.Олисовой, проф. Н.П.Теплюк. – М. : МЕДпресс-информ, 2017. – 392 с.*
16. *Атлас-справочник практикующего врача. Дерматология / Ричард П. Усатине, Минди А. Смит, Эдвард Дж.Мэйе и др. Пер.с англ. под ред. К.И.Разнатовского. – М.: Издательство Панфилова; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2012. – Т. 2. 2012. – 536 с.: ил.*
17. *Бэран, Р. Дифференциальная диагностика поражений ногтей : атлас / Роберт Бэран, Экарт Ханеке ; пер. с англ. И. В. Хармандарян; под ред. В.Ю.Васеновой. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2020. – 200 с.:*

18. Грэхем-Браун Р. Практическая дерматология / Робин Грэхем-Браун, Джонни Бурк, Тим Канлифф; пер. с англ.; под общ. ред. проф. Н. М. Шаровой.- М.: МЕДпресс-информ, 2011. – 360 с.: ил.
19. Дерматология Фицпатрика в клинической практике. Издание второе, исправленное, переработанное и дополненное.: В 3 т. / Голдсмит Л.А., Кац С.И. и др.; пер. с англ. – М.: Издательство Панфилова, 2016. Т.1 – 1143 с.: ил.
20. Дерматология Фицпатрика в клинической практике. Издание второе, исправленное, переработанное и дополненное.: В 3 т. / Голдсмит Л.А., Кац С.И. и др.; пер. с англ. – М.: Издательство Панфилова, 2016. Т.2 – 2335 с.: ил.
21. Дерматология Фицпатрика в клинической практике. Издание второе, исправленное, переработанное и дополненное.: В 3 т. / Голдсмит Л.А., Кац С.И. и др.; пер. с англ. – М.: Издательство Панфилова, 2016. Т.3 – 2621 с.: ил.
22. Дерматология Фицпатрика в клинической практике: В 3 т. / Л. А. Голдсмит, С. И. Кац, Б. А. Джилкрест и др.; пер. с англ.; общ. ред. Н. Н. Потекаева, А. Н Львова. - Изд. 2-е, исп., перер., доп. - М.: Издательство Панфилова, Т. 3. - 2018. - 1072 с
23. Детская дерматология. Цветной атлас и справочник / Кей Шу-Мей Кэйн и др. Пер. с англ. под ред. О. Л. Иванова, А. Н. Львова. – М.: Издательство Панфилова; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2011. – 496 с.: ил.
24. Диагностическая дерматоскопия. Иллюстрированное руководство. Дж.Боулинг / Пер. с англ, под ред. А.А. Кубановой - М.; 2019. - с.160
25. Дифференциальная диагностика в дерматологии. Эштон Р. Леппард Б., Купер Х. – 2020. – 496 с.
26. Дюдюн А.Д. та співавт. Інфекції, що передаються статевим шляхом (навчальний посібник). - Київ: Поліграф плюс, 2012. –133 с.
27. Европейское руководство по лечению дерматологических заболеваний / под ред. А. Д. Кацамбаса, Т. М. Лотти; пер. с англ. – 3-е изд. – М.: МЕДпресс-информ, 2014.- 736 с.: ил.
28. Калюжна Л.Д. Дитяча дерматовенерологія. – Підручник для студентів вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-дерматовенерологів. – Київ: “Грамота”, 2014. - 304 с.
29. Клиническое руководство по контактному дерматиту: Диагностика и лечение в зависимости от области поражения / под ред. Р.Льюаллен, А.Кларк, С.Р.Фелдмана ; пер. с англ. ; под общ. ред. проф. О.Ю.Олисовой. – М.: МЕДпресс-информ, 2016. – 96 с.

30. Літус О.І., Литвиненко Б.В., Хобзей К.М. Метотрексат в дерматології. Методичні рекомендації, Київ, 2016. – 40 с.
31. Мавров І.І. Статеві хвороби: Пер. з рос. - Тернопіль: ТДМУ, 2005. - 716 с.
32. Менеджмент пацієнтів із гніздовою алопецією / за ред. Ю. С. Овчаренко, І.М.Сербіної. — Харків: Видавничий дім «Харизма плюс», 2021. — 100 с.
33. Надання дерматологічної допомоги на рівні первинної лікарняної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій. Київ – 2014. - 51 с.
34. Неотложная дерматология: диагностика и лечение : справочник / Д. Кример, Дж. Баркер, Ф. Кердел; пер. с англ, под ред. О.Ю. Олисовой и Н.Г. Кочергина. — М.: Практическая медицина, 2019. — 288 с.
35. Особливості клінічного перебігу та удосконалення діагностики і лікування псоріазу. Метод. рекомендації. – Київ – 2013. - 64 с.
36. Персоналізований підхід до зовнішньої терапії в дерматології / О. І. Літус, Т.В. Проценко, Я. М. Юрчик [та ін.]. – Перше вид. – Київ : Видавництво "MedKnowHubPress", 2020. – 69 с.
37. Рудницка Л., Ольшевська М., Раковска А. Атлас трихоскопії. Дерматоскопія захворювань волос і шкіри голови / Пер. з англ. під редакцією Ю.С. Овчаренко – Харків: Видавничий дім «Харизма плюс», 2021. – 508 с.
38. Руководство по психодерматологии. Базовые и клинические аспекты. Первое издание. М.Джафферані. Під ред. проф. О.І. Літуса. Київ :Видавництво "MedKnowHubPress", 2020. - 126 с.
39. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТзОВ «ДрукЗахід», 2017. – 548с.
40. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія в питаннях та відповідях / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТзОВ «ДрукЗахід», 2017. – 180с.
41. Степаненко В.І. Дерматологія, венерологія / В.І.Степаненко, М.М.Шупенько, О.О.Сизон та ін.: підруч. під заг. ред. д-ра мед.наук, проф. В.І Степаненка для студ. вищих мед. нач. закладів IV рівня акред. – К.: КИМ. – 2012. – 848 с.
42. Трихология. Второе изд. Златогорский А., Шапиро Д. и др. Київ :Видавництво "MedKnowHubPress", 2017. – 276 с.
43. Трихопатии у детей. Под общей редакцией Ю. Овчаренко. Х.: Издательство «Майдан», 2017. – 264 с.
44. Федотов В.П., Макаруч А.И. Клинические лекции по дерматовенерологии и косметологии. Том. II. – Запорожье –Днепропетровск, 2013. – 552с.

45. Хегер Петер Г. Детская дерматология / Пер. с нем. под ред. А. А. Кубановой, А. Н. Львова.- М.: Издательство Панфилова; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2013.- с. 648: ил.
46. Хэбиф Т.П. Кожные болезни: диагностика и лечение. – «МЕДпресс-информ», 2016. – 704 с.: ил.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Atlas of Pediatric Dermatoscopy G.Micali, F.Lacarrubba, G.Stinco, G.Argenziano, I.Neri – Springer, 2018. - 260 с.
2. Dermoscopy criteria review. R.Johr, W.Stolz - McGraw Hill, 2020. - 321 с.
3. Адаскевич В. П. Дерматовенерология. — М.: Мед. лит., 2019. — 408 стр.
4. Адаскевич В. П. Диагностические индексы в дерматологии. - М.: Издательство Панфилова; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2014. - 352 с.
5. Атлас по дерматологии / Мартин Рекен, Мартин Шаллер, Эльке Заттлер, Вальтер Бургдорф; пер. с нем. - 2-е изд. - М.: МЕДпресс-информ, 2014. - 408 с.: ил.
6. Дерматоскопия новообразований кожи / А.Д. Гетьман. - Екб.: "Уральский рабочий", 2015. – 160 с.: ил.
7. Ламоткин И. А. Клиническая дерматоонкология: атлас / И. А. Ламоткин. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2011. – 499 с.: ил.
8. Молочков В. А., Молочков А. В., Хлебникова А. Н., Кунцевич Ж. С. Эпителиальные опухоли кожи. – М.: Издательство БИНОМ. – 2012. – 224 с., ил.
9. Онкодерматология. Атлас. Учебное пособие / И. А. Ламоткин.—М. : Лаборатория знаний, 2017. – 878 с.
10. Основи оперативної дерматології. Метод. рекомендації. – Київ – 2020. – 32 с.
11. Рубинс Андрис. Дерматовенерология / Под ред. А. А. Кубановой. – М.: Издательство Панфилова, 2011. – 368 с.: ил.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://moz.gov.ua/> Міністерство Охорони Здоров'я України
2. <https://www.who.int/home> Всесвітня Організація Охорони Здоров'я
3. <https://nuozu.edu.ua/> Національний Університет Охорони Здоров'я України імені П.Л.Шупика
4. <https://uadv.org.ua/> Українська Академія Дерматовенерології
5. https://www.facebook.com/MedKnowHub/?epa=search_box Medical Knowledge Hub

6. <https://www.eadv.org/> Європейська Академія Дерматовенерології
7. <http://uadv.org.ua/> Українська Асоціація Лікарів Дерматовенерологів і Косметологів
8. <https://www.aad.org/> Американська Асоціація Дерматології
9. <https://www.intsocderm.org/i4a/pages/index.cfm?pageid=1> Міжнародне Товариство Дерматології
10. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/doradchi-organi/rada-molodih-uchenih> Рада Молодих Вчених

**Генеральний директор
Директорату медичних кадрів,
освіти і науки**

Сергій УБОГОВ